

Դ. ՏԱՐԻ

ԹԻԻ 40

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1929

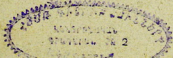
ԱՇՆԱՆ ԱՌՈՂ-ՋԱԳՆԱԿԱՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԱՆՎՈՐԱԾՐՆ

Ահա հասան աշնան օրերը, տխուր, անձրեւոտ, մռայլ և մշուշոտ: Ծառերը կը մերկանան իրենց տերեւներէն, կենդանիները՝ իրենց թեփէն կամ մորթէն: Մարդը եւս ենթակայ է խորհրդաւոր փոփոխութիւններու, որոնք կը յայտնուին տարօրինակ տաքնապնքերով:

Հին իմաստունները, ակնարկելով աշնան այդ ազդեցութիւններուն, կ'ըսէին թէ մարդկային խառնուածքը կը փոխուի տարուան այդ եղանակին, ճիշդ ինչպէս գարնան:

Բոլոր այդ փոփոխութիւններուն պատճառը նախ ներքին է:

Երբ ամառնային տաք եղանակին կը յաջորդէ յանկարծակի պաղ եղանակը, մեր բնախօսական վիճակը դեռ ընդունակ չէ հանդուրժելու այդ փոփոխութեան: Անհրաժեշտ է արեան չրջանը հաւասարակշռել համաձայն արտաքին բարեխառնութեան աստիճանին: Այդ դերը կը կատարէ շերկրորդ ուղեղը, որ չի դառնար զանկին կամ ողնաշարին մէջ, այլ՝ ողնասիւնին երկու կողմը, վերէն վար համարիչ պէս կախուած: Այս երկրորդ ջգային դրութիւնն է, դարձեալ որ կը ղեկավարէ ներքին գեղձերը: Արդ պէտք է դիտել, որ ներքին գեղձերը մեծ ազդեցութիւն ունին նկարագրի փոփոխութեան տեսակէտէն: Այնպէս որ, երբ կը հասնի յանկարծ պաղ եղանակը և սէնփաթիք կոչուած ջգային դրութիւնը չի կրնար հաւասարակշռել, ոչ միայն «աբիւնը չի քալեր», ինչպէս կ'ըսէին հիները, ոչ միայն կը փոխուի նկարագրը, այլ նաեւ ենթական կը մատնուի զանազան հիւանդութիւններու վտանգին:

114-5349

Ահա թէ ինչո՛ւ աշուներ եղանակն է կոնակի, կողերու, ծունկի, յօդերու, կոկորդի և ճակատի ցաւերուն: Ընդհանրապէս այս շրջանին կը պատահին լեարդի, երիկամներու բորբոքումները: Դարձեալ յաճախազէպ է հարբուխը, մանաւանդ երբ օդը խոնաւ ըլլալով առատ մանրէ կը պարունակէ: Այդ մանրէներուն դէմ պաշտպանուելու նըպատակաւ, առտու և իրիկուն կոկորդը ցօղուել եռացեալ ջուրով, որուն պէտք է խառնել պտղունց մը պղրած տը սուտ: Նոյնպէս ունեցերուն մէջ դնել 2—3 կաթիլ հականեխական իւղ մը: Ու պէտք է շնչել քիթով, որպէսզի օդը տաքնայ ունեցերուն մէջ և կոկորդի բորբոքում չպատճառէ:

Կը յանձնարարենք մեր ընթերցողներուն ճարիւնը մաքրել, դուրս հանել թոյները, առատ ջուր խմելով, ճաշերէն դուրս և մերթ ընդ մերթ լուծողական մը առնելով: Նոյն ատեն զգուշանալ թուռաւոր տարրերով հարուստ սնունդ ստանալէ: Դէթ քանի մը օր, աշնան սկիզբը, գինի և օղի չխմել, միս չուտել և միայն բանջարեղէն առնել: Անոնք որ շատ արիւն ունին, օր մամբողջ ծոմ բռնելու են շաքարը մէկ անգամ:

ԲԺ. Գ. ՔՕԼՕԼԵԱՆ

ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒՆ ԲԱԺԻՆԸ...

...ՈՐՄԷ ՄԵՍԵՐՆ ԱՆ ԿՐՆԱՆ ՕԳՏՈՒՐ

